

Suicidprevention – fakta om suicid i Örebro län

Ungdomar och unga vuxna

Tabita Sellin Jönsson
Med Dr., Forskare UFC,
Institutionen för Hälsa och Medicin, Örebro Universitet
Uppföljningsstrateg, Utvecklingsenheten, Psykiatri Region Örebro län
Kontaktuppgifter: tabita.sellin-jonsson@regionorebrolan.se

AGENDA

- Globalt
- Sverige
- Länsjämförelser
- I Örebro län uppdelat på kön och åldersgrupper
- Fokus på ungdomar och unga vuxna:

Bakomliggande faktorer till suicid bland unga, ledtrådar,
Forskningsresultat om diagnoser och vårdkonsumtion
i åldrarna 10-29 år i Örebro län

Suicid globalt:

800.000 suicid per år, 14 suicid per 100.000 invånare

18 fullbordade suicid per 100.000 män

11 fullbordade suicid per 100.000 kvinnor

10-40 suicidförsök per suicid

fler suicidförsök i yngre åldrar och bland kvinnor.

Suicid i Sverige 2016:

I Sverige sker 11 säkra suicid per 100.000 inv. och år
Män 18.4 per 100.000, kvinnor 5,5 per 100.000 inv och år
ca 4 personer varje dag eller knappt 1500 / år

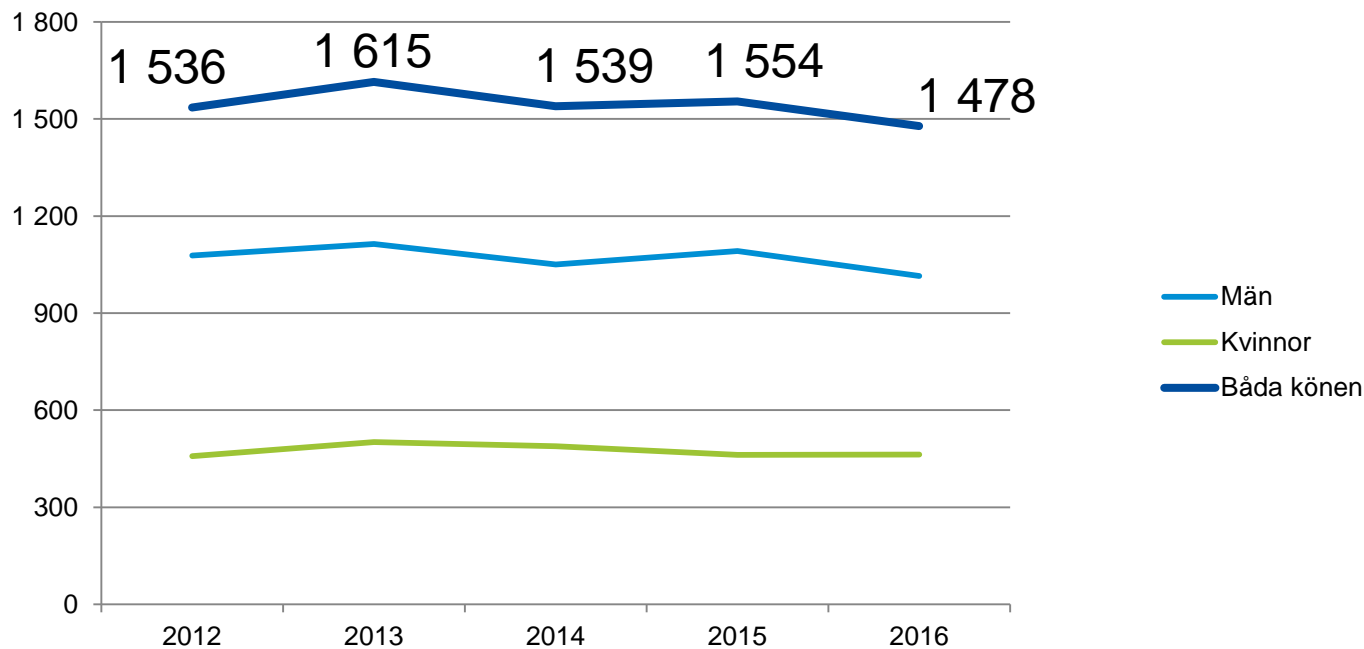
Män: 783 säkra suicid + 232 oklara

Kvinnor: 351 säkra suicid + 112 oklara

1.478 år 2016.

Förändring 2012-2016 i Sverige

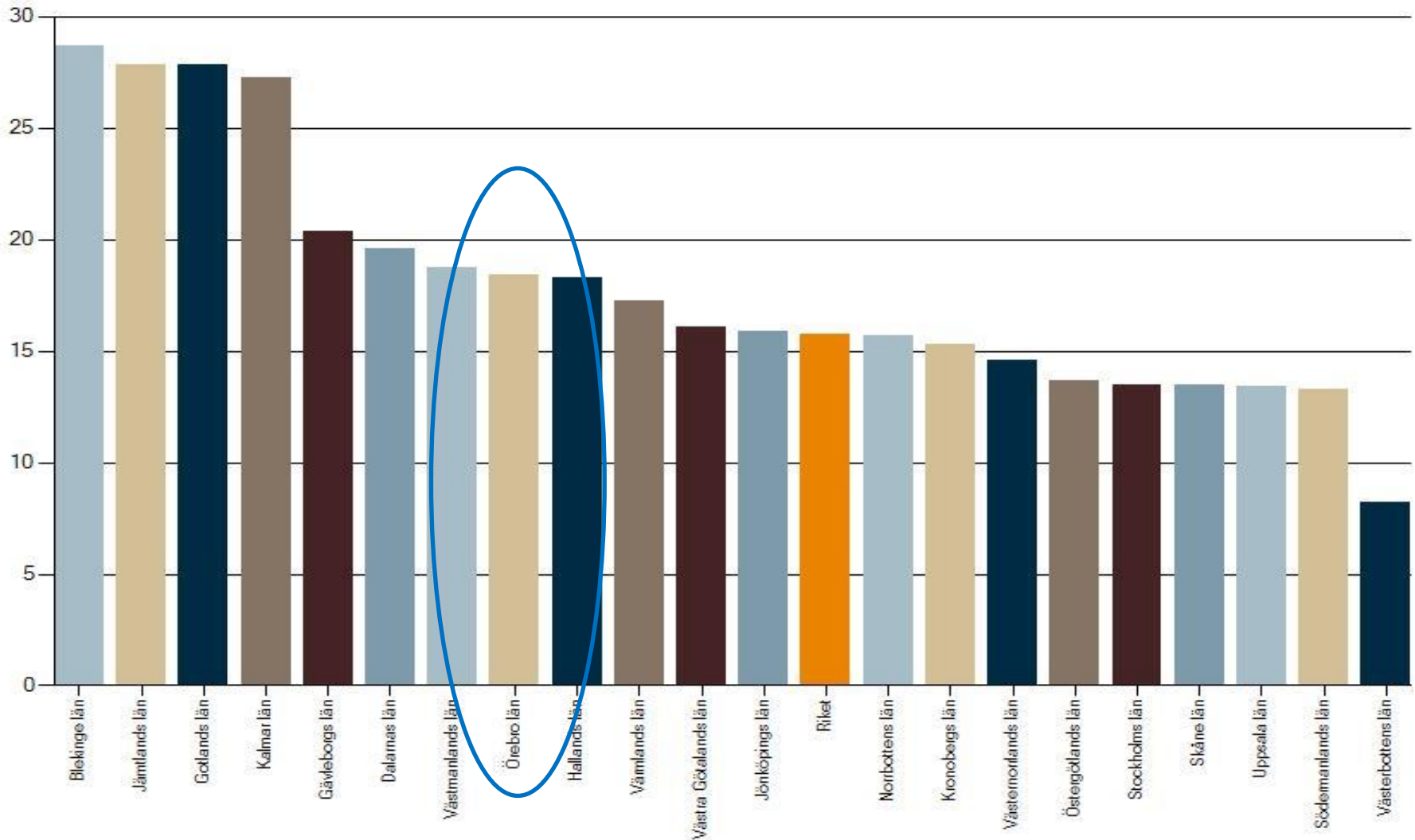
(antal suicid per år, oklara inräknade)

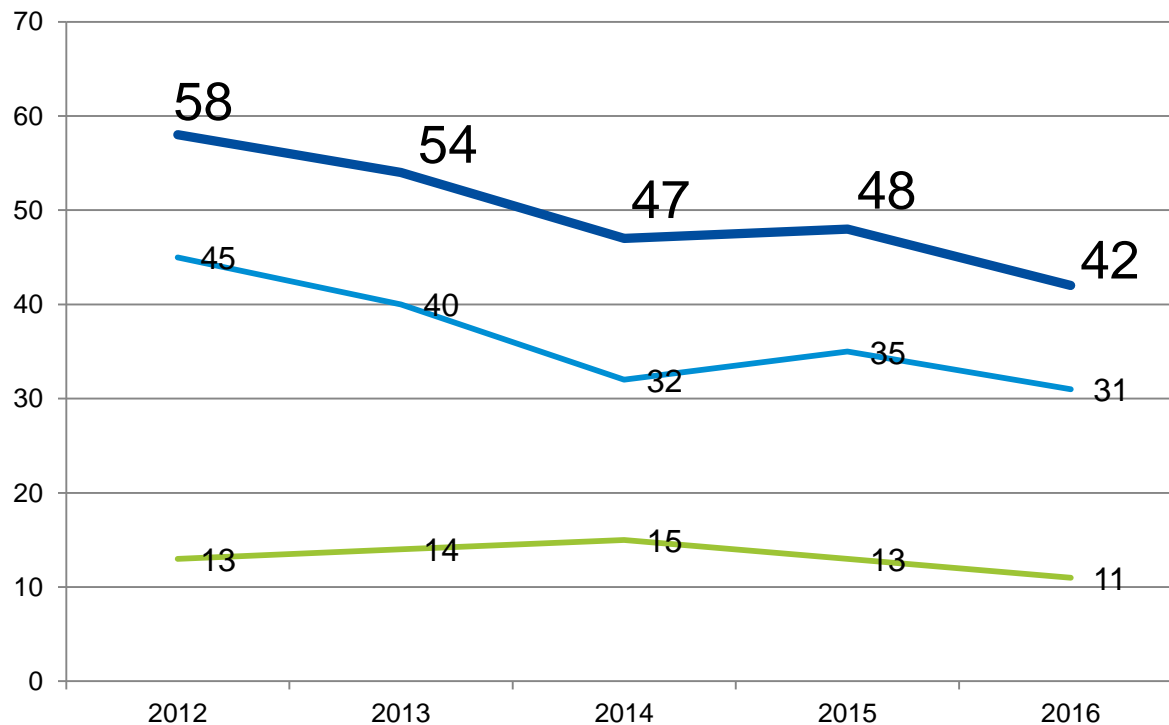

Antal suicid bland män per 100.000 (2016)

Dödsorsaksstatistik, Antal döda per 100 000, X60-X84 Avsiktligt självdestruktiv handling (själv mord), Ålder: 0-85+,
Män, 2016

Förändring 2012-2016 i Örebro län (antal suicid per år, oklara inräknade)

Örebro län 3-4
suicid per
månad, 2016.

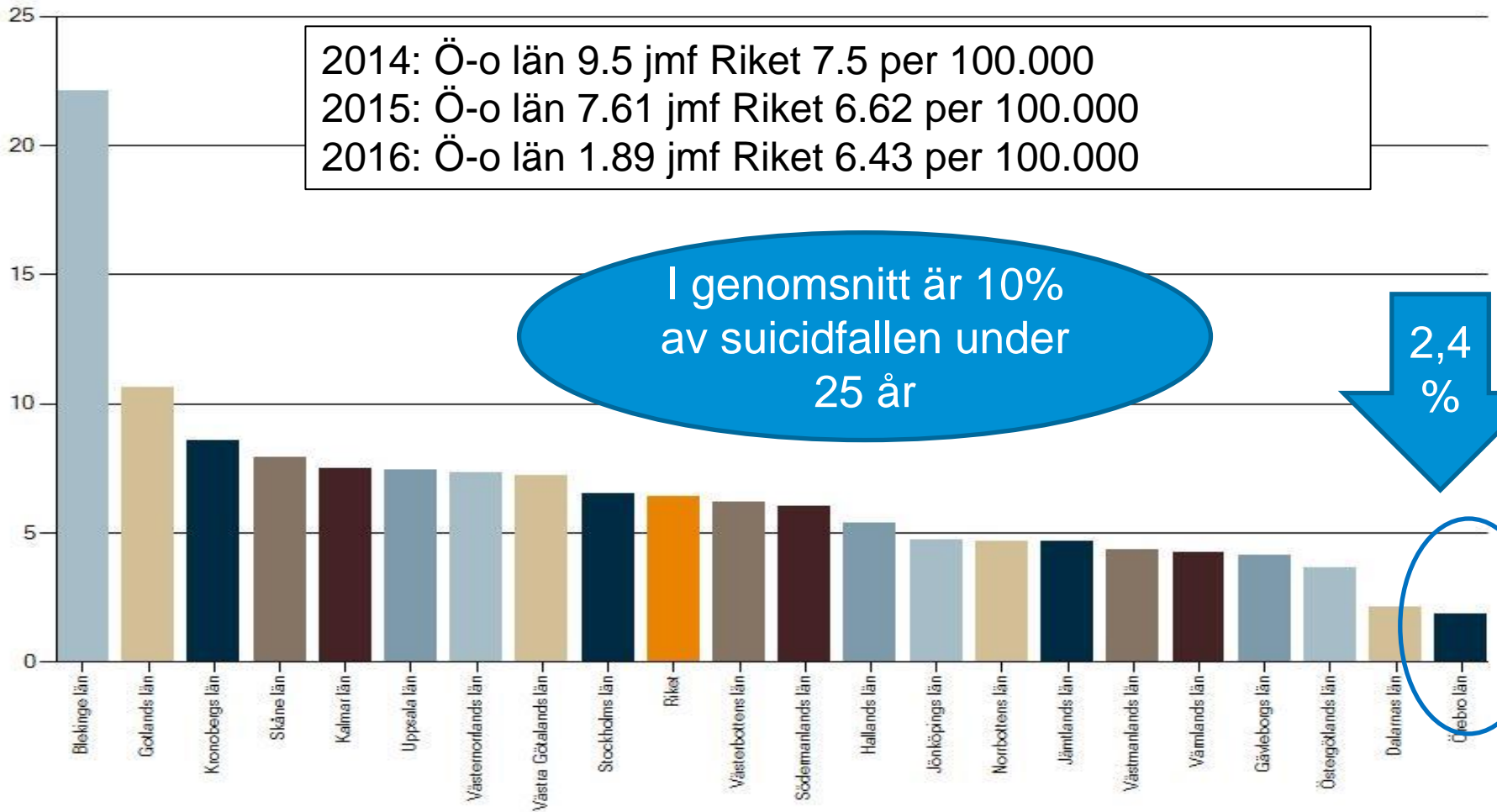
— Män
— Kvinnor
— Båda könen

Fakta om suicid i länet:

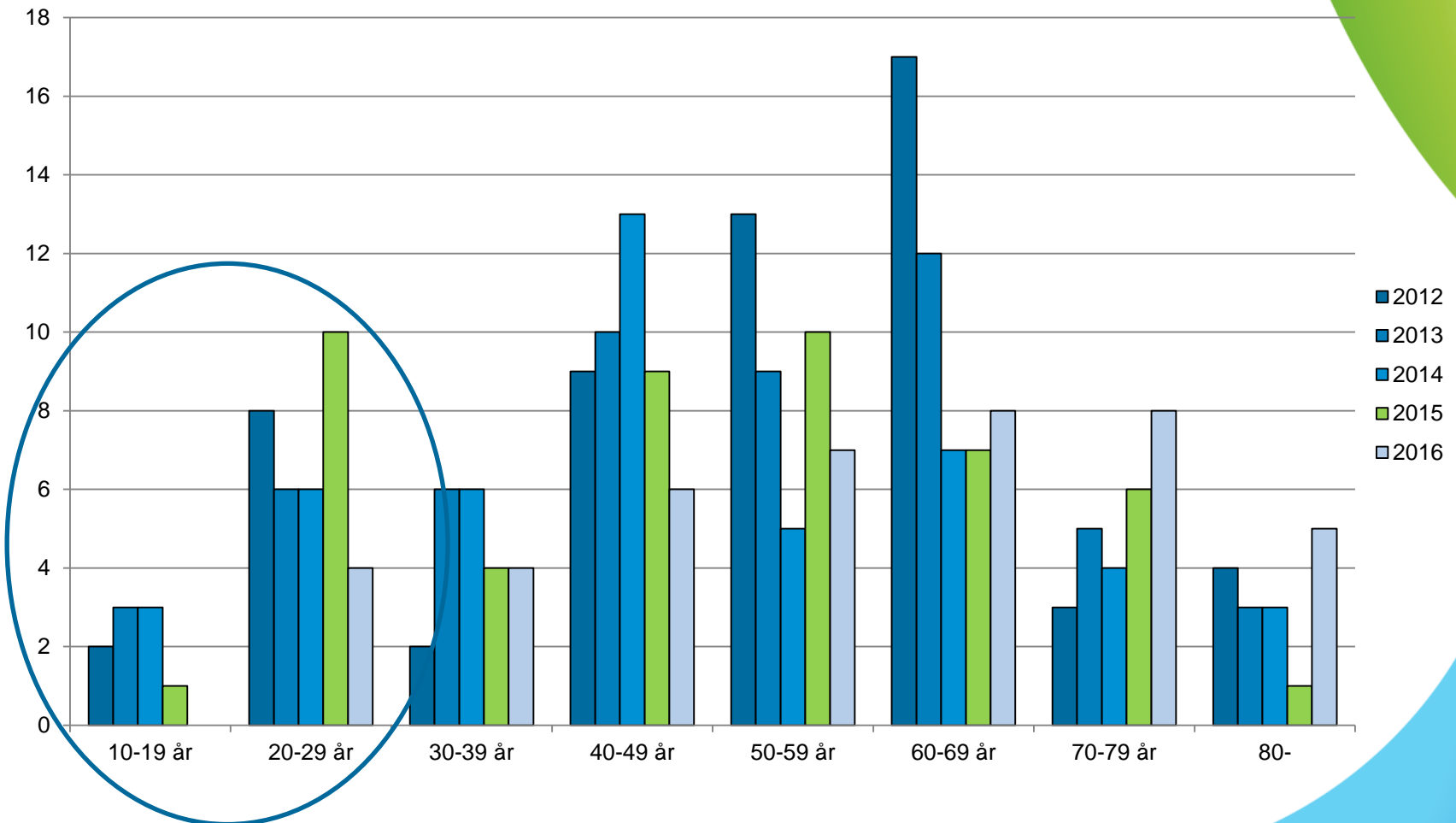
Ungdomar och unga vuxna

Suicid bland unga (10-24 år) per län

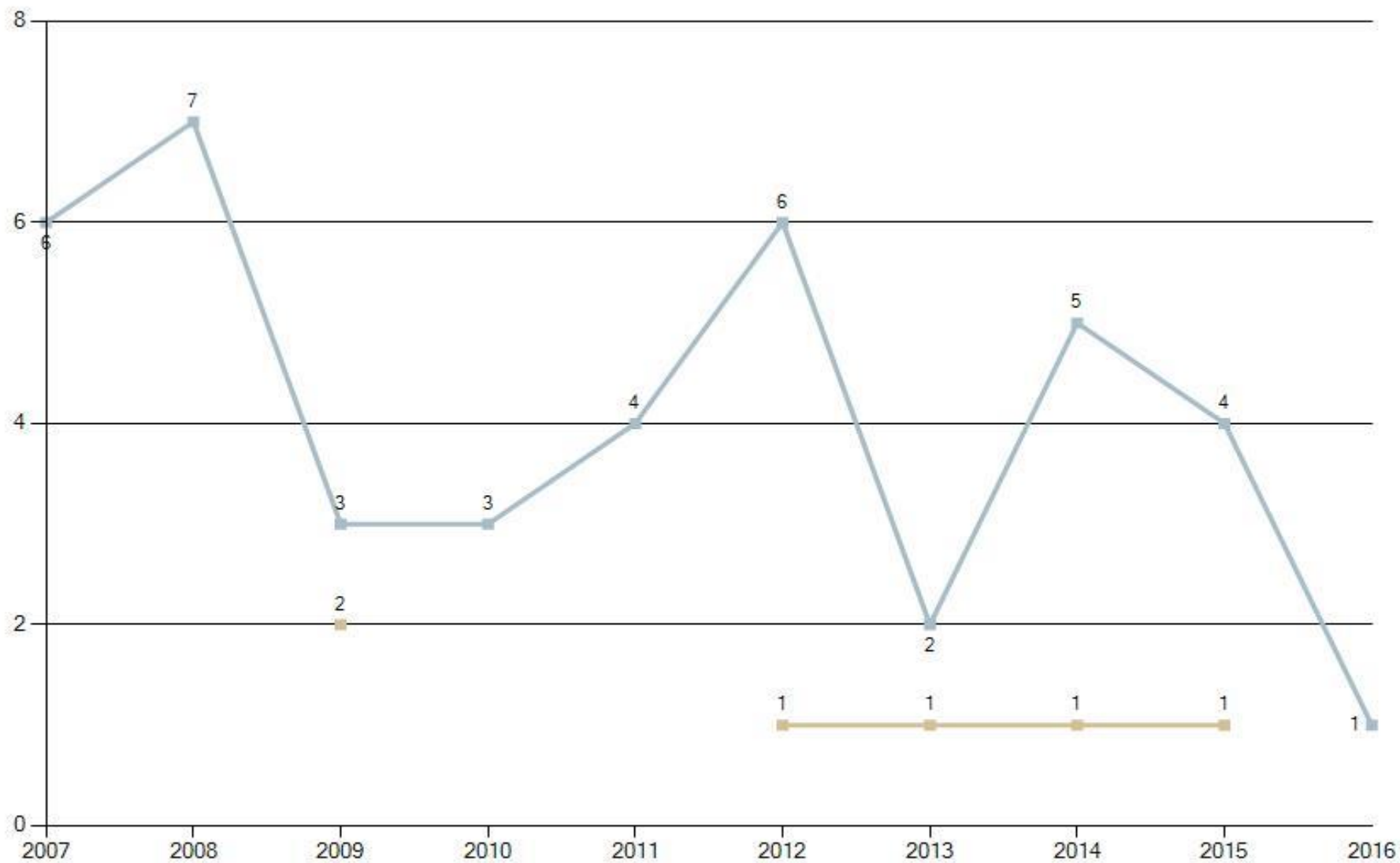
Dödsorsaksstatistik, Antal döda per 100 000, X60-X84 Avsiktligt självdestruktiv handling (själv mord), Ålder: 10-24, Båda könen, 2016

Suicid (inkl oklar avsikt) uppdelade per år och åldersgrupper

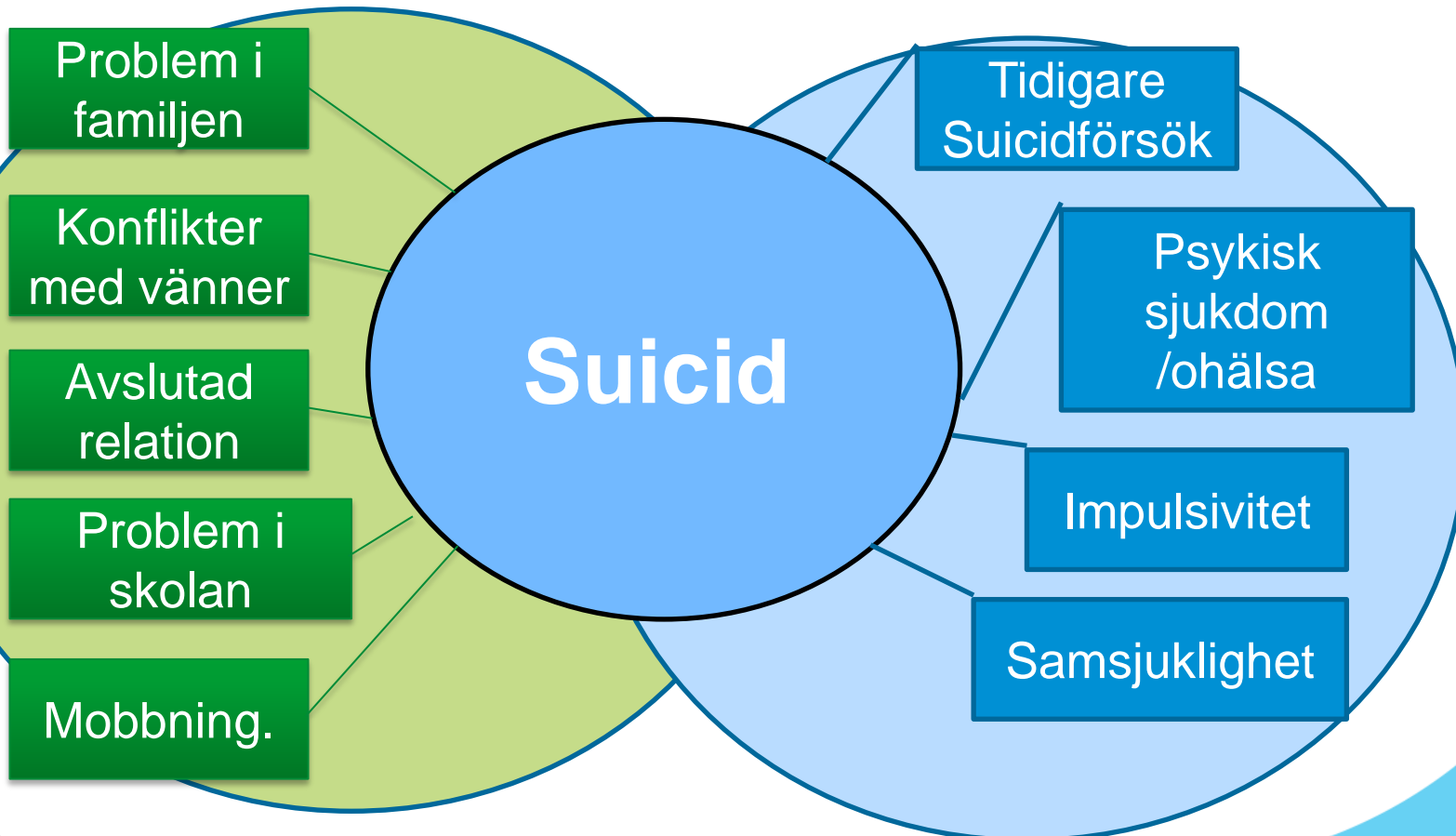

Dödsorsaksstatistik, Antal döda, Örebro län, Ålder: 10-24, Båda könen

X60-X84 Avsiktligt självdestruktiv handling (självord) Y10-Y34 Skadehändelser med oklar avsikt

Suicid bland unga beror på många faktorer

LEDTRÅDAR

Direkta verbala ledtrådar

- Jag önskar att jag vore död
- Jag tänker ta mitt liv
- Jag tänker göra ett slut på det hela
- Om “det och det” inte händer, tar jag livet av mig

Indirekta verbala ledtrådar

- Min familj skulle ha det bättre utan mig
- Jag är så trött på livet, jag kan inte fortsätta längre
- Vem bryr sig om jag vore död
- Snart behöver du inte oroa dig för mig längre.

TIDIG
UPPTÄCKT
VIKTIG!

LEDTRÅDAR

Indirekta ledtrådar

- Nedstämd
- Drar sig ur favoritaktiviteter
- Isolerar sig allt mer
- Självanklagande
- Kraftlös
- Likgiltig för sitt utseende
- Sömnsvårigheter
- Förändrad aptit
- Missbruk
- Beteendeproblem
- Impulsivitet
- Vanföreställningar

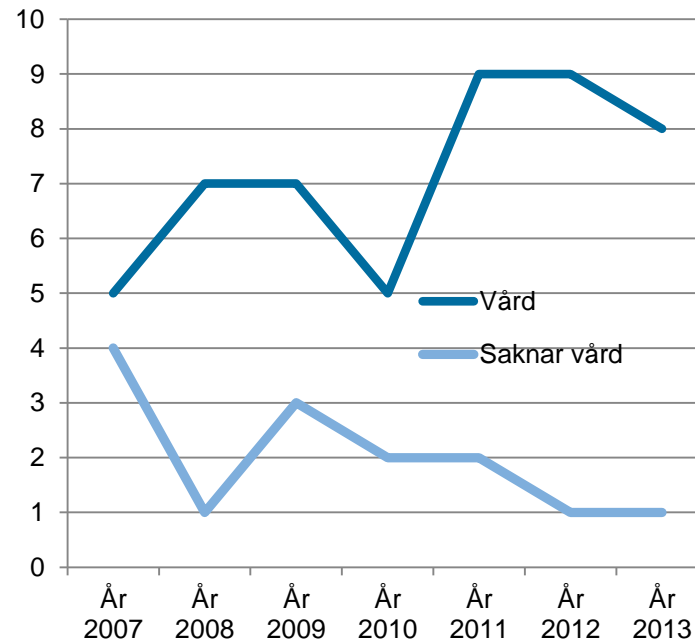
Suicidforskning i Örebro län

- Alla suicid i länet mellan åren 2007 och 2013 (339 ind)
- Vårdkontakter och livsvillkor innan suicid jämförs med matchad kontrollgrupp
- Urval idag: Ungdomar och unga vuxna 10-29 år (64 ind)

Vårdkontakt bland 64 unga innan suicid i Örebro län?

Källa dödsorsaksregistret samt patientadministrativa systemet Region Örebro län 2007-2013

- ! Mönstret av vårdkontakt har förändrats 2007-2013,
- ! 12 ungdomar (12 -19 år), varav 9 med vårdkontakt
52 unga vuxna (20 - 29 år) varav 41 med vårdkontakt

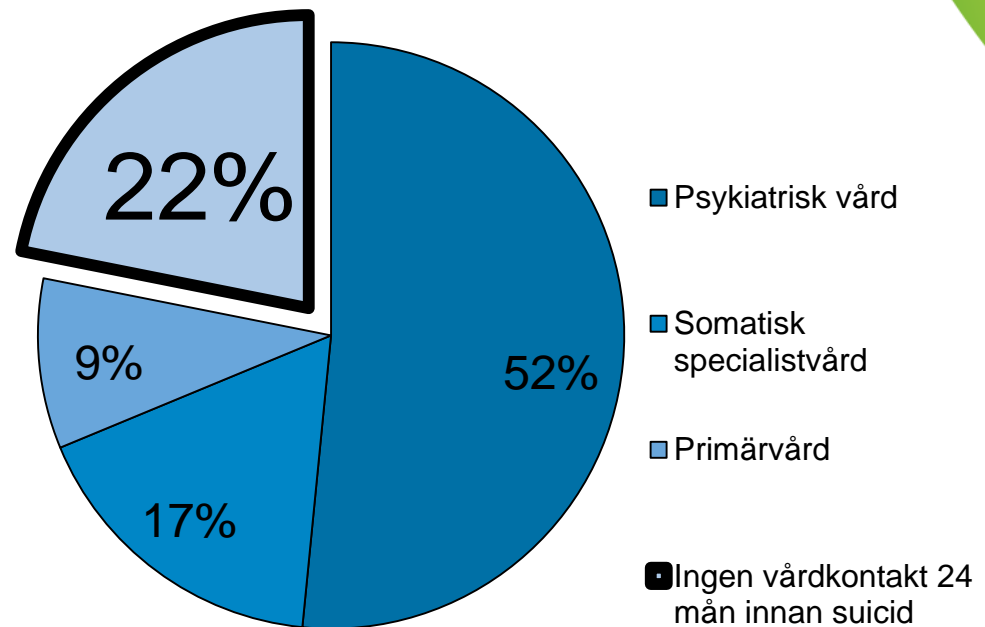

Vårdkontakt bland 64 unga innan suicid i Örebro län?

Källa dödsorsaksregistret samt atientadministrativa systemet Region Örebro län

! 22% hade
ingen vårdkontakt

! Drygt hälften hade
psykiatrikontakt

Ålder 12 -19 år = 12 individer, varav 9 med vård
Ålder 20 - 29 år = 52 individer, varav 41 med vård

Vårdkontakt upp till två år innan suicid bland unga innan suicid i Örebro län

Källa dödsorsaksregistret samt atientadministrativa systemet region Örebro län

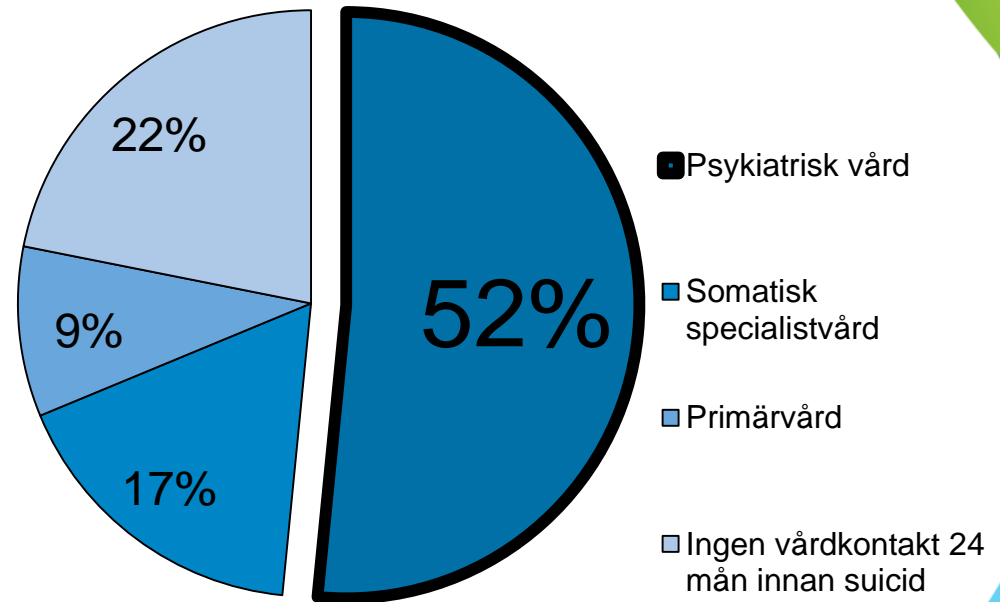
Av 33 unga i psykiatri var:

25 killar (76%)

- alkohol/drogproblematik
- Emotionell instabil personlighetsstörning

8 tjejer (24%)

- depression, fåtal med psykossjudom.

Nu pågår analys av vilka behandlande insatser de fick t ex olika sorters psykofarmaka, psykoterapi och annat stöd.

Har du hela bilden?

Suicid sker i:

- Alla samhällsgrupper
- Alla åldrar – i Sverige sker endast 10% av suiciden bland dem under 25 år –
- Båda könen – ca 2/3-delar är män
- 1500 per år i Sverige = nästan två Estonia om året,

Sammanfattning Örebro län:

- Suicidtal i länet ser ut att sjunka. Bland unga i vårt län är (just nu) är suicidtal lägre än riket (2,4% under 25 år).
- Fortfarande stor andel utan vårdkontakt även om den ser ut att öka bland unga.
- Bland unga som sökt vård i psykiatri innan suicid hade pojkar/unga män ofta en missbruksdiagnos medan flickor/unga kvinnor vanligtvis hade en depressionsdiagnos.

Ta del av vårdprogrammet för suicidnära

- Epidemiologi
- Suicidala processen
- Riskfaktorer
- Bemötande
- Strukturerade bedömningens innehåll
- Haldygnsvård och öppenvård
- Behandlingsstrategier
- Samarbete med vårdgrannar

BILAGOR:

- Bilaga 1. Checklista för strukturerad bedömning av suicidrisk
- Bilaga 2. Självmordsstegen
- Bilaga 3. The Nurses' Global Assessment of Suicid Risk (NGASR)
- Bilaga 4. Colombia Suicide Severity Rating Scale (C-SSRS)
- Bilaga 5. Situation-Bakgrund-Aktuellt tillstånd-Rekommendation (SBAR)

+ Länkar, telefonnummer och fördjupningslitteratur

Tack för att du lyssnat!

Tabita Sellin Jönsson